

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnił także wymagania na oceny niższe (np. na ocenę dobrą trzeba spełnić wymagania na 2, 3 i 4

Realizacja tematów w półroczu zależy od kalendarza szkolnego oraz planu pracy danego nauczyciela.

I Półrocze

Dział I

II wojna światowa

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1.Napaść na Polskę	Uczeń zna pojęcia: – wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) -postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina	Uczeń zna pojęcia: – bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939),	Uczeń zna pojęcia: – „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, – daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939),	Uczeń potrafi: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

	– wymienia etapy wojny obronnej Polski Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.	kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego Uczeń potrafi: – charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski	– wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow	– postacie: Tadeusza Kutrzeby Uczeń potrafi: – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	Uczeń zna pojęcia: – alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja -daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) Uczeń potrafi: – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	Uczeń zna pojęcia: – linia Maginota – daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941) – postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy – daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – Komitet Wolnej Francji – datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940) – postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina Uczeń potrafi – omawia sposób przejęcia kontroli nad	Uczeń potrafi: – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.

		– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.	– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.	
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	Uczeń zna pojęcia: – plan „Barbarossa” – daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943) Uczeń potrafi: – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	Uczeń zna pojęcia: – Wielka Wojna Ojczyźniana – datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941) – postać: Gieorgija Żukowa Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy	Uczeń zna pojęcia: – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu – zna datę: blokady Leningradu (1941–1944) – postać: Friedricha von Paulusa Uczeń potrafi: – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców	Uczeń potrafi: – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS – przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS	Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS

		niemieckiej na Moskwę w 1941 r.	– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich		
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	Uczeń zna pojęcia: – ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny Uczeń potrafi: – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji	Uczeń zna pojęcia: – pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady – postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej Uczeń potrafi: – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niósła pomoc Żydom	Uczeń zna pojęcia: - „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – datę: konferencji w Wannsee (I 1942) – postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów	Uczeń zna pojęcia: –Babi Jar, Ponary, czetnicy –postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika, Uczeń potrafi: – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców	Uczeń potrafi: – ocenia postawy wobec Holokaustu

5. Wojna poza Europą	Uczeń zna pojęcia: – bitwa o Atlantyk – daty ataku Japonii na USA (7 XII 1941 1942), bitwy o Midway (VI 1942) - postać: Franklina Delano Roosevelta Uczeń potrafi: – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	Uczeń zna pojęcia: – Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943) – postać: Erwina Rommla Uczeń potrafi: – wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	Uczeń zna pojęcia: – U-Boot, pancernik, lotniskowiec – daty: lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), – postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera Uczeń potrafi: – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji	Uczeń zna pojęcia: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” Uczeń potrafi – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim	Uczeń potrafi – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny
6. Droga do zwycięstwa	Uczeń zna pojęcia: – <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka – datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.) – postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla Uczeń potrafi:– wyjaśnia genezę	Uczeń zna pojęcia: – konferencja w Teheranie, – daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944),) Uczeń potrafi:– – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne	Uczeń zna pojęcia: –: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, -postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka Uczeń potrafi:– – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej	Uczeń zna pojęcia: –operacja „Bagration” Uczeń potrafi:– – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej	Uczeń potrafi: – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii

	powstania i cele Wielkiej Koalicji	znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944	– opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944		
7.Koniec II wojny światowej	Uczeń zna pojęcia: – ład jaltański – daty: konferencji jaltańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945) – postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla Uczeń potrafi: – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jaltańskiej	Uczeń zna pojęcia: – bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze – daty: operacji, zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) Uczeń potrafi: – omawia okoliczności kapitulacji Japonii	Uczeń zna pojęcia: – taktyka „żabich skoków” – zna daty: zdobycia Berlina (2 V 1945), – postać: Douglasa MacArthura Uczeń potrafi – charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945 – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki	Uczeń potrafi: – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy	Uczeń potrafi: – ocenia założenia ładu jaltańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii

Rozdział II

Polacy podczas II wojny światowej

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. Dwie okupacje	Uczeń zna pojęcia: – Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	Uczeń zna pojęcia: – traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) Uczeń potrafi: – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej	Uczeń zna pojęcia: – volksdeutsch, „gadzinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – postać: Hansa Franka Uczeń potrafi: – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy	Uczeń zna pojęcia: – operacja „Tannenberg” Uczeń potrafi: – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS	Uczeń potrafi: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa

2. Władze polskie na uchodźstwie	Uczeń zna pojęcia: – rząd emigracyjny – postać: Władysław Sikorskiego Uczeń potrafi: – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego	Uczeń zna pojęcia: – układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – postaci: Władysław Raczkiewicz, Władysław Andersa, Stanisław Mikołajczyka Uczeń potrafi: – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie	Uczeń zna: – datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – postać: Kazimierza Sosnkowskiego Uczeń potrafi: – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej	Uczeń zna pojęcia: – Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej	Uczeń potrafi: – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej
---	--	--	---	--	---

3. Polskie Państwo Podziemne	Uczeń zna pojęcia: – Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – datę: powstania AK (14 II 1942) – postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór Uczeń potrafi: – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa	Uczeń zna pojęcia: – Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy Uczeń potrafi: – przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego – omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj	Uczeń zna pojęcia: – partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, – daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego Uczeń potrafi: – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj	Uczeń zna pojęcia: – Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chtopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944) – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją	Uczeń potrafi: – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją
-------------------------------------	--	--	--	---	---

4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	Uczeń zna pojęcia: łapanka, Holokaust, getto Uczeń potrafi: – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego	Uczeń zna pojęcia: – Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wotyńska – daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wotyńskiej (1943) – postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów Uczeń potrafi: – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą	Uczeń zna pojęcia: –kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943) –postacie: Władysław Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego Uczeń potrafi: – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	Uczeń zna: – postać: Stepana Bandery Uczeń zna pojęcia – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu	Uczeń potrafi: – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu
--	---	---	---	---	--

			– charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich		
5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie	Uczeń zna pojęcia: -godzina „W” – zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	Uczeń zna pojęcia: –plan „Burza”, zrzuty –daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944) – postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego Uczeń potrafi: – przedstawia założenia planu „Burza” – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	Uczeń zna pojęcia: –operacja „Ostra Brama” – daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – postać: Antoniego Chruściela ps. Monter Uczeń potrafi: – przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania	Uczeń zna pojęcia: – postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego Uczeń potrafi: – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	Uczeń potrafi: – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego

			– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego		
6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	Uczeń zna pojęcia: – Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie Uczeń potrafi: – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglę, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)	Uczeń zna: – daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – postać: Władysława Andersa Uczeń potrafi: – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	Uczeń zna: – postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga Uczeń potrafi: – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	Uczeń zna: – postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego Uczeń potrafi: – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji	Uczeń potrafi: – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej
7. Sprawa polska pod koniec wojny	Uczeń zna pojęcia: – Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945)	Uczeń zna pojęcia: – Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu – daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jącie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945),	Uczeń zna pojęcia: – Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) – daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego	Uczeń zna pojęcia – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego	Uczeń: – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i>

	Uczeń potrafi: wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	– postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta Uczeń potrafi: – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jącie dotyczące sprawy Polski – przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie	Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil Uczeń potrafi: – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego		
--	--	---	---	--	--

Rozdział III

Świat po II wojnie światowej

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. Powojenny podział świata	Uczeń zna pojęcia: – Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), – postaci: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana Uczeń potrafi: – przedstawia cele ONZ – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni	Uczeń zna pojęcia: – układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i>, strefa okupacyjna – daty: konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) - konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> (1948) Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – plan Marshalla, denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – postaci: Clementa Attlee, George’a Marshalla Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie państwa, które przyjął pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej	Uczeń potrafi: – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla – wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją	Uczeń potrafi: – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO oraz ich rolę w polityce

		– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie	– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie		
2. Początek zimnej wojny	Uczeń zna pojęcia: – żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – postać: Harry’ego Trumana Uczeń potrafi: – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich	Uczeń zna pojęcia: – doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949) – postać: Konrada Adenauera Uczeń potrafi – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie	Uczeń zna pojęcia: – Bizonia, powstanie berlińskie – aty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946),) Uczeń potrafi – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich	Uczeń zna pojęcia: – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi	Uczeń zna pojęcia: – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec

		– wskazuje okoliczności powstania NATO – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego			
3. Za żelazną kurtyną	Uczeń zna pojęcia: – kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956) Uczeń potrafi: – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.	Uczeń zna pojęcia: – odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956) - postać: Nikity Chruszczowa Uczeń potrafi: – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej - omawia przejawy odwilży w ZSRS – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960	Uczeń zna pojęcia: – Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960) - postaci: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya Uczeń potrafi: – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii	Uczeń potrafi: – wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform – postać: Andrieja Żdanowa Uczeń potrafi: – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa	Uczeń potrafi: – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina -

			– przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.		
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	Uczeń zna: – wojny w Korei (1950–1953) Uczeń potrafi: – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny	Uczeń zna pojęcia: – Wielki Skok, rewolucja kulturalna – daty: początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968) – postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina Uczeń potrafi: – omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach	Uczeń zna pojęcia: – Kuomintang, – daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), – postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona książeczka</i> – zna daty: rozejmu w Panmundżonie (1953) – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei	Uczeń: – ocenia następstwa procesu dekolonizacji

5. Rozpad systemu kolonialnego	Uczeń zna pojęcia: – dekolonizacja, Trzeci Świat Uczeń potrafi: – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego	Uczeń zna pojęcia: – metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – datę: Roku Afryki (1960) – postać: Mahatmy Gandhiego Uczeń potrafi: – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości	Uczeń zna pojęcia - Indyjski Kongres Narodowy, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), Uczeń potrafi: – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego	Uczeń zna: – daty: wojny w Algierii (1954–1962), – postać: Charles’a de Gaulle’a Uczeń potrafi: – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.	Uczeń potrafi: – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji -charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	Uczeń zna pojęcia: – Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński Uczeń potrafi: – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego	Uczeń zna pojęcia: – syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)	Uczeń zna pojęcia: –intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” –daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), , porozumienia w Camp David (1993)	Uczeń zna pojęcia: – zamach w Monachium – daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) Uczeń potrafi: – charakteryzuje i ocenia zjawisko	Uczeń potrafi: – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim

		– postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej	– postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna Uczeń potrafi: – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie	terroryzmu palestyńskiego	
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	Uczeń zna pojęcia: praska wiosna, wyścig zbrojeń – postać: Fidela Castro Uczeń potrafi: – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	Uczeń zna pojęcia: – kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie – daty: wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego (20/21 VIII 1968) – postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy – postać Dwighta Eisenhowera Uczeń potrafi: – przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży	Uczeń zna pojęcia: – daty: wystąpienia pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969), – postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.	Uczeń zna pojęcia – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

		– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji			
8. Droga ku wspólnej Europie	Uczeń zna pojęcia: – traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – postać: Roberta Schumana Uczeń potrafi: – podaje przyczyny integracji europejskiej	Uczeń zna pojęcia: – Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht – daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992) – postaci: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego	Uczeń zna pojęcia: – plan Schumana, Rada Europejska – daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), Uczeń potrafi: – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej	Uczeń zna pojęcia: – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	Uczeń potrafi: – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	Uczeń zna pojęcia: – rewolucja obyczajowa Uczeń potrafi: – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	Uczeń zna pojęcia: – ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa – daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II	Uczeń zna pojęcia: – rewolucja seksualna, Woodstock, terroryzm polityczny – daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) Uczeń potrafi: – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – opisuje walkę o równouprawnienie w USA	Uczeń zna pojęcia: – Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego	Uczeń zna pojęcia – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
---	--	--	---	---	--

II PÓŁROCZE

Rozdział IV

Polska po II wojnie światowej

1. Początki władzy komunistów w Polsce	Uczeń zna pojęcia: – Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – daty: referendum ludowego (30 VI 1946), powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947) – postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów	Uczeń zna pojęcia: – linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – daty: akcji „Wisła” (1947) Uczeń potrafi: – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej	Uczeń zna pojęcia: – Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), Uczeń potrafi: – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS	Uczeń potrafi: - przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne	Uczeń potrafi: – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu
---	---	---	---	--	---

		– omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce			
2. Opór społeczny wobec komunizmu	Uczeń zna pojęcia: – żołnierze niezłomni (wyklęci) – postacie: Danuta Siedzikówna ps. Inka, Witolda Pileckiego Uczeń potrafi: – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu	Uczeń zna pojęcia: -podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – daty: powołania WiN (IX 1945) – postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego Uczeń potrafi: – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego	Uczeń zna pojęcia: – Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły Uczeń potrafi: – omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru	Uczeń zna pojęcia: – Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – postacie: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek Uczeń potrafi: - przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa	Uczeń potrafi: – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

3. Powojenna odbudowa	Uczeń zna pojęcia: – reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu Uczeń potrafi – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu	Uczeń zna pojęcia: – bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: planu trzyletniego (1947–1949) Uczeń potrafi – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji	Uczeń zna pojęcia: – Centralny Urząd Planowania Uczeń potrafi – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu	Uczeń zna pojęcia: – Ministerstwo Ziemi Odzyskanych Uczeń potrafi – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną	Uczeń potrafi – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej
4. Polska w czasach stalinizmu	Uczeń zna pojęcia: – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – postacie: Władysław Gomułka, Bolesław Bieruta Uczeń potrafi: – podaje główne cechy ustroju politycznego	Uczeń zna pojęcia: – system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zdaty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – postać: Stefana Wyszyńskiego Uczeń potrafi:	Uczeń zna pojęcia: – „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwo Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca Uczeń potrafi: – przedstawia okoliczności powstania PZPR	Uczeń zna: – postacie: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarska Uczeń potrafi: – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	Uczeń potrafi: – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50.

	Polski w okresie stalinowskim	– podaje założenia planu sześcioletniego – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich	– wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu		
5. Polski Październik	Uczeń zna pojęcia: – poznański Czerwiec – datę: polskiego Października (X 1956) – postać: Władysława Gomułki Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.	Uczeń zna pojęcia: – , Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa – daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), – postać: Józefa Cyrankiewicza Uczeń potrafi – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia	Uczeń zna: – daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) – postać: Edwarda Ochaba Uczeń potrafi: – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy	Uczeń potrafi: – prezentuje poglądy natolińczyków i puławian	Uczeń potrafi: – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich

		Władysław Gomułka do władzy			
6. PRL w latach 1956–1970	Uczeń zna pojęcia: – obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968) – postać: Władysław Gomułka Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.	Uczeń zna pojęcia: – mała stabilizacja – daty: wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) – postacie: Willy'ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka Uczeń potrafi – charakteryzuje okres rządów W. Gomułka, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. – opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	Uczeń zna pojęcia: – peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera Uczeń potrafi – charakteryzuje przyczyny i konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje narodziny i działalność opozycji	Uczeń zna pojęcia: – polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa Uczeń potrafi – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.	Uczeń potrafi – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL

7. Polska w latach 70. XX wieku	Uczeń zna pojęcia: – „druga Polska” – postać: Edwarda Gierka Uczeń potrafi: – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka	Uczeń zna pojęcia: – „propaganda sukcesu” – datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) Uczeń potrafi: – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	Uczeń zna pojęcia: – ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego Uczeń potrafi – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem	Uczeń potrafi – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.	Uczeń potrafi – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków
---------------------------------	---	---	--	---	--

Rozdział V

Upadek komunizmu

1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	Uczeń zna pojęcia: – Czerwiec '76 – daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II Uczeń potrafi: – przedstawia okoliczności narodzin	Uczeń zna pojęcia: – spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego	Uczeń zna pojęcia: – ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979)	Uczeń zna pojęcia: – Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP) – datę: założenia WZZ (1978) – postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszowskiego,	– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne
--	--	---	---	--	---

	opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Macierewicza, Stanisława Pyjasa Uczeń potrafi: – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.	– postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz Uczeń potrafi: – określa cele i opisuje działalność KOR-u	Bogdana Borusewicza Uczeń potrafi: – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	
2. Powstanie „Solidarności”	Uczeń zna pojęcia: – wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – postać: Lecha Wałęsy Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	Uczeń zna pojęcia: – strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego Uczeń potrafi: – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	Uczeń zna pojęcia: – Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – daty: zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) – postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego Uczeń potrafi: – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”	Uczeń zna pojęcia: – kryzys bydgoski – daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) Jimmy’ego Cartera Uczeń potrafi: – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.	Uczeń potrafi: – ocenia powstanie Solidarności i jej wpływ na politykę

3. Stan wojenny i schyłek PRL	Uczeń zna pojęcia: – stan wojenny – daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy Uczeń potrafi: – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Uczeń zna pojęcia: – Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – postać: Jerzego Popiełuszki Uczeń potrafi: – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce	Uczeń zna pojęcia: – Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – postaci: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa Uczeń potrafi: – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego	Uczeń zna : – postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.	Uczeń potrafi: – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego
---	--	---	--	--	---

4. Rozpad bloku wschodniego	Uczeń zna pojęcia: – <i>pierestrojka</i>, Jesień Ludów – postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa Uczeń potrafi: – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego	Uczeń zna pojęcia: – <i>głasność</i>, <i>uskorzenie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – daty: rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – postacie: Václava Havla, Borysa Jelcyna Uczeń potrafi: – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	Uczeń zna pojęcia: – mudżahedini, dżihad, efekt domina, komitety helsińskie, Karta 77 – daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990) – postać: Nicolae Ceaușescu Uczeń potrafi: – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego	Uczeń zna pojęcia: – „imperium zła”, pucz Janajewa – rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991) Uczeń potrafi: – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego	Uczeń potrafi: – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej
5. Początek III	Uczeń zna pojęcia: – obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989),	Uczeń zna pojęcia: – Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja	Uczeń zna pojęcia: – Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja	Uczeń zna pojęcia: – „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem	Uczeń potrafi: – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

Rzeczyposp olitej	wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego Uczeń potrafi: – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	– daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego Uczeń potrafi: – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych	– daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989) – postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego Uczeń potrafi: – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego	- postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego	
----------------------	--	---	--	--	--

Rozdział VI

Polska i świat w nowej epoce

1. Europa po rozpadzie ZSRS	Uczeń zna: – datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999) – postać: Władimira Putina Uczeń potrafi: – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	Uczeń zna pojęcia: – Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugostawii (1991–1992) – postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji Uczeń potrafi: – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugostawii	Uczeń zna pojęcia: – Euromajdan, rewolucja róż – postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego Uczeń potrafi: – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugostawii i Czeczenii	Uczeń zna pojęcia: – oligarchia – identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa Uczeń potrafi: – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu	Uczeń potrafi: – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa
------------------------------------	---	---	--	--	--

2. Konflikty na świecie po 1989 roku	Uczeń zna pojęcia: –Al-Kaida –datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – postać: George’a W. Busha Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie	Uczeń zna pojęcia: –polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – datę: inwazji USA na Irak (2003) – postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego	Uczeń zna pojęcia: – masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) –postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa Uczeń potrafi: – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w.	Uczeń zna: – daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015) – postać: Baszara al-Asada Uczeń potrafi: – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce	Uczeń potrafi: – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – ocenia problem terroryzmu
3. Polska w latach 90. XX wieku	Uczeń zna pojęcia: – gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997)	Uczeń zna pojęcia: –plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – daty: wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni	Uczeń zna pojęcia: – „wojna na górze” – daty: uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy	Uczeń zna pojęcia: –popiwek –datę: rozwiązania PZPR (I 1990)	Uczeń zna pojęcia – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w

	– postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego Uczeń potrafi: – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej	demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) -postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego Uczeń potrafi: – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w.	administracyjnej (1997) – postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego Uczeń potrafi: – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski		świecie konstytucji z 1997 r.
4. Polska w NATO i EU	Uczeń zna pojęcia: – NATO, Unia Europejska – daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – postać: Aleksandra Kwaśniewskiego Uczeń potrafi: – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE	Uczeń zna pojęcia: –referendum akcesyjne - postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna Uczeń potrafi: – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec	Uczeń zna pojęcia: – Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich	Uczeń zna pojęcia: - Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska Uczeń potrafi: – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem	Uczeń potrafi: – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

	– wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – postać: Włodzimierza Cimoszewicza Uczeń potrafi: – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO		
5. Świat w erze globalizacji	Uczeń zna pojęcia: – internet, telefonia komórkowa, globalizacja Uczeń potrafi: – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji	Uczeń zna: – amerykańizacja, kultura masowa Uczeń potrafi: – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykańizacji	Uczeń zna pojęcia: –antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” Uczeń potrafi: – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych	Uczeń zna pojęcia: –Dolina Krzemowa Uczeń potrafi– omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych	Uczeń potrafi– – ocenia skutki zjawiska amerykańizacji kultury na świecie

		– przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia	we współczesnym świecie		
6. Wyzwania współczesnego świata	Uczeń zna pojęcia: – przeludnienie Uczeń potrafi: – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	Uczeń zna pojęcia: – bogata Północ, biedne Południe Uczeń potrafi – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata	Uczeń zna pojęcia: – Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany Uczeń potrafi – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana	Uczeń zna pojęcia” – arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto Uczeń potrafi – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie	Uczeń potrafi – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie